

Anna Bujnowska

"Powstanie listopadowe w teatrze historii czy preteksty", Marta Fik, "Twórczość" nr 11 (1980) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 24/3 (81), 196

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ FIK Marta: Powstanie listopadowe w teatrze historii
czy preteksty. "Twórczość" 1980 nr 11 s. 94-114.

Temat powstania listopadowego był mało wykorzystywany w polskiej dramaturgii; jeśli był eksploatowany to przede wszystkim przez pisarzy trzeciorzędnych. Do najwybitniejszych dramatów - ale jedynych - należą "Kordian" Słowackiego i dramaty listopadowe Wyspiańskiego. Pojawiły się jednak one na scenach polskich późno - "Kordian" w 1899, "Warszawianka" w 1898 roku. Autorka przedstawia losy tych utworów w okresie dwudziestolecia i po drugiej wojnie światowej. Omawia najciekawsze wystawienia i reakcję krytyki oraz publiczności. Wśród utworów sięgających do tego tematu w dwudziestolecie na uwagę zasługują: "Walka" Krzywoszewskiego i "Kordian i cham" Kruczkowskiego (na motywach powieści). Po wojnie powstanie staje się fascynacją jako temat. Do utworów, które najbardziej poruszyły publiczność i krytykę należy "Śmierć porucznika" Mrożka - parodia atakująca stereotypy myślenia o przeszłości narodowej.

BP/81/29

A.B.

/II/ GAJDA Kazimierz: Twórczość dramatyczna Amelii Hertzówny. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP Kraków" z. 72. Prace Historycznoliterackie VIII. Kraków 1980, s. 67-78.

Przypomnienie zapóznanej pisarki, autorki kilku dramatów z pogranicza legendy i historii. Hertzówna sięga do dziejów biblijnego Tyru ("Zburzenie Tyru", 1906), Bizancjum ("Wielki król", 1919), Gilles de Retza ("Fleur-de-Lys", 1908), do legendy o Tristanie i Izoldzie ("Yseult o Białych Dłoniach", 1905), do mitu o Baucis i Filemonie ("Pastorale", 1909).

BP/81/30

J.Z.